

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo komunalne privrede,
infrastrukture, prostornog uređenja,
građenja i zaštite okoliša



Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство комуналне привреде,
инфраструктуре, просторног уређења,
грађења и заштите околиша

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Communal Economy, Infrastructure, Physical
Planning, Construction and Environmental Protection

Broj: 05-01-04-24618-40/23
Sarajevo, 08.09.2023 godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

- OVDJE -

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnice Admele Hodžić, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 01-04-24618-40/23 od 30.05.2023. godine.

Dana 12.06.2023. godine, Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša je zaprimilo predmetni akt na nadležno postupanje, sa prilogom Zastupničke inicijative Admele Hodžić.

Zastupnica Admela Hodžić je na 8. (osmoj) radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj dana 30.05.2023. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa članovima 213. stav (1). Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo uputila Zastupničku inicijativu koja glasi:

"Na osnovu čl. 106 i 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 41/12-drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20) podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajevo da se na isti način kao što su do sada subvencionirali troškovi potrošnje plin, građanima Kantona Sarajevo u narednoj grijnoj sezoni subvencioniraju troškovi nabavke energenata za zagrijavanje koji koriste ekološki prihvatljive energente kao što su drva za ogrev, pelet, potrošnja električne energije i svi ostali ekološki prihvatljivi energenti po principu po kojem je Vlada već subvencionira potrošnju plina. Naime, energenti kao što su drva za orjev i pelet poskupjeli su kao i plin 30 % ali se do sada građanima Kantona Sarajevo nisu subvencionirali kao potrošnja plina, te su prouzrokovali svojevrsnu diskriminaciju Vlade prema građanima koji za zagrijavanje ne koriste plin i koji su korisnici usluga Toplana Sarajevo.

O B R A Z L O Ž E N J E

Na fb. stranici Vlade KS postavljeno je obaviještenje 17.02.2022 god. da intervencija Vlade KS: Nakon poskupljenja plina za 37 posto, povećanje cijene centralnog grijanja 10 posto Cijena centralnoj grijanja korisnicima Toplana u Kantonu Sarajevo od februara će biti uvećana za 10 posto.

Vlada Kantona Sarajevo donijela je istog dana ovu odluku shodno svojoj ranijoj najavi i obećanju da, zbog poskupljenja plina, povećanje cijene centralnog grijanja neće biti veće od 10 posto od trenutne cijene, kao i da će uz subvencioniranje dijela poskupljenja plina, Vlada zaštititi od udara i korisnike usluga Toplana.

„Iako je Nezavisno tijelo predložilo Vladi uvećanje dosadašnje cijene centralnog grijanja za 13,2 posto, Vlada je ostala pri svom stavu da to poskupljenje neće biti veće od 10 posto, jer im je primarni interes zaštititi građane. To ne znači da će poslovanje i rentabilnost preduzeća biti dovedeno u pitanje, to nećemo dozvoliti“, istakao je ministar komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša KS Enver Hadžiahmetović.

Podsjetimo i da Vlada KS već subvencionira polovinu uvećanja cijene gasa za građane, korisnike usluga Sarajevogasa a koje od 01. januara ove godine iznosi 37 posto.

S obzirom na to da će Vlada Kantona Sarajevo subvencionirati cijene gasa u određenom procentu za prva tri mjeseca ove godine za korisnike koji koriste ovaj energent za zagrijavanje i korisnike Toplana Sarajevo, te da je u Budžetu KS planirano izvojiti značajan iznos za tu namjenu, tražim da se i ostalim građanima našeg kantona subvencioniraju ostali energenti ekološki prihvatljivi za zagrijavanje, kao što su drva za ogrijev, pelet i ostali ekološki prihvatljivi energenti a čija je cijena uvećana više od 30% u odnosu na sadašnju cijenu.

Vlada Kantona Sarajevo je donijela odluku za prošlu grijnu sezonu da će se subvencionirati samo troškovi korisnika koji koriste gas kao energent za zagrijavanje i korisnike usluga Toplana Sarajevo, što predstavlja diskriminaciju prema ostatku stanovništva KS koji koriste druge energente za zagrijavanje, kao što su drva ili pelet, a podsjetimo se da su cijene metra drva za ogrijev i tone peleta kao jednog od "najpopularnijih" energenata za zagrijavanje kod našeg stanovništva u stalnom cijenvnom rastu. Smatram da bi Vlada Kantona Sarajevo zajedno sa permierom Ukom trebala obezbijediti novčana sredstva za subvenciju preostalog dijela stanovništva, koji nisu priključeni na gasnu mrežu i Toplane Sarajevo.

Postoje domaćinstva, posebno rubnih dijelova Kantona Sarajevo, koja nemaju mogućnost priključka na gasnu mrežu ili Toplane, te moraju koristiti druge energentne za zagrijavanje, a da im niko ne pomaže u vidu subvencije za njihovu nabavku. Ovdje je očigledno riječ o diskriminaciji stanovništva, posebno rubnih dijelova našeg kantona, a svjesni smo činjenice poskupljenja enrgenata za zagrijavanje čak i preko 50%, (drva za ogrijev sa 85 KM/m na 120 KM/m, pelet sa 250 KM/t na 500 KM/t)

S obzirom da su bila obezbijedena novčana sredstava za subvenciju za korisnike gasne mreže i Toplana Sarajevo u KS, smatram da su novčana sredstva nesrazmjerno raspoređena, jer su se jednako subvencionirala domaćinstva koja "preživljavaju" od tri stotine konvertibilnih maraka, kao i domaćinstva čiji prihodi prelaze tri hiljade KM.

Ako su ministri i premijer koji imaju preko 3000 KM primanja donijeli odluku da sebi subvencioniraju grijanje u prošloj grijnoj sezoni, tražim da na isti način obezbijede

subvencioniranje grijanja i ostalim građanima KS za narednu grijnu sezonu bez obzira na to što nisu korisnici usluga Sarajevogasa i Toplana a koji imaju ili minimalna primanja ili ih nemaju nikako.

Molim da Vladu Kantona Sarajevo što prije razmotri ovu inicijativu u korist građana i da zaustavi diskriminaciju."

ODGOVOR

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Katona Sarajevo je zaprimilo predmetni akt br.: 01-04-13651-12/23 na nadležno postupanje sa prilogom zastupničke inicijative, zastupnice Admele Hodžić.

Postupajući u skladu sa svojim nadležnostima, a u vezi pripreme odgovora na zastupničku inicijativu, zastupnice Admele Hodžić, ista je upućena svima koji su u okviru svojih nadležnosti direktno nadležni za energetske politiku Kantona Sarajevo i koji participiraju u subvencioniranju troškova nabavke energenata za zagrijavanje domaćinstava, pa i onih koji su ekološki prihvatljiva, između ostalih, Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo i Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Traženi odgovor ili mišljenje nije dostavilo Ministarstvo privrede, a Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo je dostavilo svoje mišljenje predmetnim aktom broj: 13-42-24618-40/23 od 23.08.2023. godine.

"Ovim putem obavještavamo Vas da je ovo ministarstvo pažljivo razmotrilo navode iz inicijative i dostavlja Vam odgovor u nastavku.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, u sklopu svoje nadležnosti već duži vremenski period vrlo uspješno provodi aktivnosti koje se tiču subvencioniranja troškova grijanja za najugroženije kategorije stanovništva ovog kantona na temelju rješenja nadležnih općinskih Službi socijalne zaštite.

Naime, Uredba o subvencioniranju troškova grijanja („Službene novine Kantona Sarajevo", br. 4/05, 7/08, 37/13, 51/14, 8/18, 9/19 i 50/20) svojim odredbama uređuje ko su korisnici prava na subvencioniranje troškova grijanja u sezoni grijanja, uslove, način i postupak ostvarivanja prava, korištenje i prestanak prava, sredstva za finansiranje, nadležni organi za odlučivanje, kao i druga pitanja vezana za ostvarivanje ovog prava.

S tim u vezi, spomenuta Uredba u svom članu 1. stav (2) definiše troškove grijanja koji se subvencioniraju, pa tako navodi, **troškove centralnog grijanja, prirodnog gasa, električne energije i čvrstog goriva (drvo za ogrjev i ugalj).**

Nadalje, ova Uredba svojim članovima 3., 4. i 5. detaljno i taksativno obrazlaže koja se lica smatraju korisnicima subvencioniranja troškova grijanja, novčani cenzus, odnosno prosječan mjesečni prihod članova zajedničkog domaćinstva potreban za ostvarivanje ovog prava i šta se pod istim ubraja, kao i ostale uslove potrebne za ostvarivanje ovog prava u smislu Uredbe.

Iz svega gore navedenog proizilazi da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, u okviru svoje nadležnosti, već aktivno sudjeluje u provođenju ovakve politike, te poduzima aktivnosti koja imaju za cilj sprječavanje diskriminacije građana bilo koje vrste, zbog čega inicijativu zastupnice Admele Hodžić smatra krajniji pozitivnom.



Ovim putem, želimo da naglasimo i da pored subencioniranja troškova grijanja u smislu gore navede Uredbe i uslova koje ista propisuje, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo je u ranijem periodu podržalo i odluku kojom se omogućava subvencioniranje troškova grijanja za penzionere sa najnižom penzijom, te korisnike naknade za pomoć i njegu drugog lica, kao posebnu kategoriju socijalno ugroženog stanovništva, a o čemu ovo ministarstvo posebno vodi računa.

S tim u vezi, cijenimo navedenu inicijativu koja je u duhu politike koju ovo ministarstvo provodi i podržava, te kako se nadležnosti ovog ministarstva tiču i pružanja podrške socijalno ugroženim kategorijama stanovništva, to se već poduzimaju radnje i uspješno provode aktivnosti koje su u smislu ove inicijative na način kako je to gore navedeno, a sve u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i na temelju istog važećim podzakonskim aktima".

"Sa stanovišta Centra za upravljanje kvalitetom zraka, koji ima status osnovne organizacione jedinice - sektora, u Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, smatraju da predmetna inicijativa ima socijalni karakter, te ne bi u slučaju realizacije imala bitne okolinske koristi. Prije svega dugoročno i strateški gledano uvijek se sredstva trebaju ulagati u mjere energetske efikasnosti kojim se smanjuje potrošnja energije, a samim tim se smanjuje emisija zagađujućih materija u zrak, smanjuju troškovi za energiju, te ostvaruje bolji kvalitet življenja, a istovremeno jača privredni sektor.

U tom smislu je ovo Ministarstvo iniciralo, izradu "Studije poboljšanja energetske efikasnosti domaćinstva koja koriste osobe u stanju socijalne potrebe u Kantonu Sarajevo", koju je Vlada Kantona Sarajevo usvojila 29.07.2021. godine. Studija je izrađena u saradnji sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (UNDP), a učesnik u projektu je bilo i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo. Cilj Studije je između ostalog bio, smanjenje potrošnje čvrstih goriva u domaćinstvima za koje Kanton Sarajevo, putem resornog Ministarstva subvencionira troškove grijanja, postizanje finasijskih ušteda u Budžetu budući da bi se nakon energetske sanacije izdvajala manja sredstva za ovu namjenu, a posljedično bi se smanjile emisije CO₂ i PM čestice. U okviru Studije sačinjen je trogodišnji Akcioni plan koji podrazumjeva provođenje mjera energetske efikasnosti u stambenim jedinicama 1057 korisnika, a ukupno potrebna sredstva iznosila su 8.553.671,00 KM. Na žalost, projekat nije implementiran, ali bi u kontekstu zastupničke inicijative trebao biti aktueliziran, odnosno trebala bi biti osigurana potrebna sredstva u tu svrhu.

S druge strane, predloženi energenti za sufinansiranje (osim električne energije, peleta A1 ili A2 klase u skladu sa ISO FDIS 17225-2:2020 /E/), ne mogu se smatrati ekološki prihvatljivim u Kantonu Sarajevo, budući da se njihovim izgaranjem emituju čvrste čestice čije koncentracije prevashodno utiču na zagađenost zraka tokom sezone grijanja.

Uz to, prema popisu rađenom u sklopu Strategije ograničenja uglja i ostalog čvrstog goriva za period 2023-2033 godine, u Kantonu Sarajevo je utvrđen broj od 43 000 individualnih ložišta na čvrsto gorivo, te bi u tom kontekstu trebalo sagleda zastupničku inicijativu i sa finasijskog aspekta. Dakle dijelimo mišljenje da poskupljenje energenata ima negativne posljedice po standard građana i kvaliteta zraka, ali kod odabira mjera prioriteta, potrebno je težište staviti na domaćinstva sa niskim prihodom, podsticati utopljanje objekata, te promjenu peći i kotlova za grijanje, prelaskom sa uglja i ogrijevnog drveta na manje zagađujuće alternative."

Na žalost, u okviru pripreme odgovora na zastupničku inicijativu, obratili smo se i Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo predmetnim aktom broj: 05-01-04-24618-40/23 od 14.06.2023. godine, da se u okviru svojih nadležnosti izjasni ili da svoje mišljenje na koji do dana pripreme ovog odgovora na navedenu inicijativu nismo dobili odgovor.

S poštovanjem,



Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo,
3. Stručnoj službi Vlade Kantona Sarajevo,
4. Služba za skupštinske poslove + CD.
5. Evidencija.
6. Arhiva.